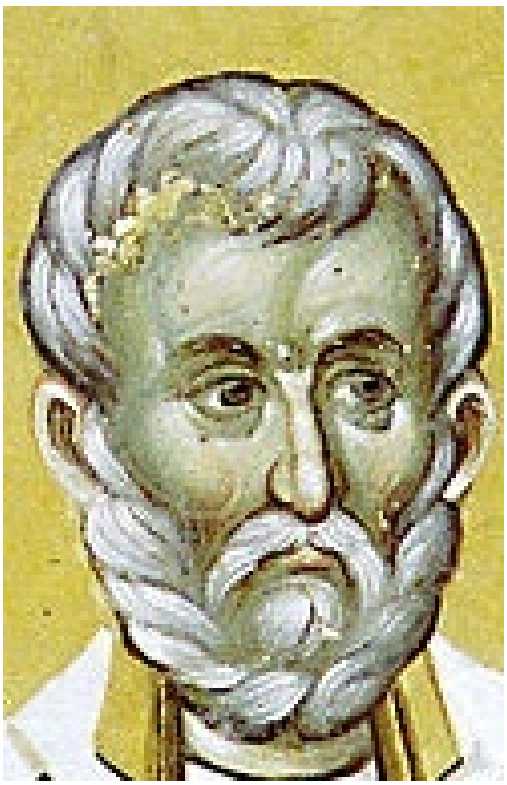
02.03.2018 г. / 12:43:47

Вяра

03.03 по еретическия, †18 февруари по църковния календар - Св. Лъв, папа Римски. Св. Флавиан Изповедник, патриарх Цариградски. Св. Агапит Изповедник, епископ Синадски

В памет на светия наш отец Лъв, папа Римски († 461 г.)

Великият светител и пастир на Божията Църква - Лъв, папа римски, бил родом от Италия; баща му се казвал Квинтиан. От ранна възраст свети Лъв бил обучен на всяка книжна премъдрост, запознал се с външната философия и бил наставен в християнските добродетели. Обикнал духовния живот повече от светския, в началото той бил архидякон при папа Сикст III. За своето високо целомъдрие и чистота той, след смъртта на Сикст, единодушно бил избран за първосветител на Римската църква. Като добър пастир свети Лъв усърдно пасял словесните Христови овци, полагайки душата си за тях.

По това време злият мъчител Атила, предводител на хуните, наречен бич Божий, като завоювал много страни, дошъл и в Италия, възнамерявайки да опустоши и нея с огън и меч. Виждайки, че никой не може да се съпротивлява на страшния завоевател, папа Лъв се обърнал с прилежна молитва към Бога

и като си наложил пост, призовавайки на помощ светите първовърховни апостоли Петър и Павел, със сълзи умолявал Господа да защити Своите раби от свирепия враг. Като почерпил мъжество и твърдост от молитвата, свети Лъв решил да отиде при мъчителя, за да умири гнева му и да прекрати яростта му, готов в случай на нужда и душата си да положи за своите овци. С мъдри, сладки и боговдъхновени слова той беседвал с Атила и го превърнал от свиреп вълк в кротка овца; страшният и неукротим воин смирено и меко се вслушвал в думите на Божия угодник, удивлявайки се на неговото архиерейско величие и ужасявайки се пред светостта на честното му лице. Като изпълнил всичко според желанието на свети Лъв, страшният Атила се оттеглил от пределите на Италия в своите земи.

Войводите на Атила немалко се удивлявали как Лъв е могъл така бързо и необичайно да го превърне от толкова суров княз в толкова кротък; те питали Атила:

- Защо се уплаши от един римлянин, дошъл без оръжие? Защо му се подчини? Защо се обърна в бягство като победен, оставяйки такова огромно богатство в Италия?

- Вие не сте видели това, което видях аз - отговорил им Атила, - видях двама ангелоподобни мъже, стоящи от двете страни на папата (това били светите първовърховни апостоли Петър и Павел); в ръцете си държаха голи мечове и ме заплашваха със смърт, ако не послушам Божия архиерей.

Такъв бил великият Божий угодник Лъв, внушаващ страх не само на невидимите врагове, но дори и на видимите, горещо обичан от словесното си стадо, тъй като не се побоял да отиде заради него при страшния завоевател, готвейки се в случай на нужда дори да пострада.

По време на папа Лъв след еретика Несторий се изявили

Евтихий, архимандрит Цариградски, и Диоскор, патриарх Александрийски, безсрамни хулители, които сливали двете естества в Христа, нашия Господ, Божественото и човешкото, в едно. Със своята ерес те силно смущавали Божията Църква. Като събрали в Ефес своето неправедно сборище, те несправедливо осъдили и измъчвали свети Флавиан, патриарх Цариградски, защитник на православието, и причинили много злини на православието. Тогава светият папа Лъв вложил цялото си старание да укрепи и умиротвори Църквата, смущавана от еретиците; той писал до царете; най-напред до Теодосий, а след това и до Маркиан, да свикат вселенски събор. Накрая, при царуването на Маркиан и Пулхерия, бил свикан вселенски събор в Халкидон, четвърти поред - на който присъствали 630 свети отци. Светейшият папа Лъв не могъл да присъства на този събор - поради продължителното пътуване и преклонната си възраст и поради това, че било невъзможно да напусне Италия, вследствие на честите нашествия на враговете срещу тази страна; затова той изпратил свои наместници: епископите Пасхазий и Лукентий и презвитерите Бонифаций и Василий. По време на споровете с еретиците на този събор, мнозина били обхванати от дълбоко съмнение; тогава, по заповед на светите отци, по повод на възраженията на еретиците, било прочетено посланието на папа Лъв, написано до свети Флавиан, предишния Цариградски патриарх, който свикал поместен събор в Константинопол против Евтихий. За това послание се разказва, че сам светият върховен апостол Петър го поправил с апостолската си ръка; свидетелство за това намираме в Лимонара на свети Софроний Иерусалимски:

- Авва Мина - пише свети Софроний, - настоятел на Саламановата киновия, намираща се близо до Александрия, е слушал такъв разказ от авва Евлогий, Александрийски патриарх. Когато дойдох в Константинопол (разказва Евлогий),

живеех с господин Григорий, архидякон на римската Църква, мъж наистина отличен и добродетелен, и често беседвах с него. Той ми разказа за блажения Лъв, папа Римски; за него в Римската църква е записано следното: когато свети Лъв написал послание до свети Флавиан, епископ Константинополски, против злочестивия Евтихий и Несторий, той сложил това послание на гроба на първовърховния апостол Петър, а сам с молитва и пост молел апостола:

- Ако аз, като човек, съм сгрешил в нещо или не съм обяснил нещо, ти, на когото от Господа - нашия Спасител Иисус Христос, е поверена Църквата и този престол, поправи го.

След четиридесет дни по време на молитва му се явил апостолът и казал:

- Прочел съм го и съм го поправил.

Като взел своето послание от гроба на блажения Петър, Лъв го отворил и го намерил поправено от ръката на апостола. Това ни съобщава свети Софроний.

Когато посланието на свети папа Лъв било прочетено на Четвъртия Вселенски събор, всички свети отци извикали:

- Свети апостол Петър говори чрез устата на Лъв.

Така отците на събора в твърденията си се основавали на посланието на свети Лъв и с него посрамили еретиците. Не само тогава, но и по-късно, това послание, утвърждаващо православието и затварящо устата на еретиците, било много почитано от светите отци и от споменатия блажен Евлогий, патриарх Александрийски. По времето, когато еретиците остро хулели посланието на Лъв и възразявали срещу написаното в него, той твърдо го защитил, затова бил приятен на свети Лъв, който тогава си бил отишъл от този живот и предстоял заедно със светиите пред Бога.

За това разказва същият Софроний: свети Теодор, епископ на град Дарна в Ливия, ни разказа следното: “Когато бях кувикуларий на светия Алаксандрийски патриарх Евлогий, видях насън един свещенолепен и светъл мъж, който ми каза:

- Извести за мене на патриарх Евлогий.

Аз попитах:

- Кой си ти, владико, и как да кажа за тебе?

Той ми отговори:

- Аз съм Лъв, папа Римски.

Като влязох при патриарх Евлогий, му казах:

- Светейшият и блажен папа Лъв, римски първосветител, иска да дойде при тебе.

Като чул това, патриарх Евлогий бързо станал и излязъл да го посрещне; като произнесли молитва, те се целунали и седнали. Тогава блаженият Лъв казал на светия патриарх Евлогий:

- Знаеш ли защо съм дошъл при тебе?

Той отговорил:

- Не.

Лъв му казал:

- Дошъл съм да ви благодаря за това, че вие добре и убедително защищавахте моята грамота, която написах до моя брат Флавиан за изобличаване на злочестивата ерес на Несторий и Евтихий, изяснихте моето разбиране и затворихте с нея устата на еретиците; знай, брате, че не само аз съм работил и съм се трудил над тази грамота, но и светият

първовърховен апостол Петър я прочете и поправи, а повече от всички я освети Сам Христос, нашият Бог - проповядваната от нас Истина.

Такова видение (разказва епископ Теодор) видях неведнъж, но два и три пъти: пред моите духовни очи блажените отци - Лъв и Евлогий, три пъти се срещаха и беседваха помежду си; за това видение аз съобщих на свети Евлогий. Като чу, той се просълзи, и като издигна ръце към небето, въздаде благодарност на Бога, казвайки:

- Благодаря на Твоята велика и неизказана благост, Владико Христе Боже наш, задето удостои мене, недостойния, да бъда проповедник на Твоята истина и по молитвите на Твоите раби, Петър и Лъв, благоволи да приемеш моето малко дръзновение, подобно на двете лепти на вдовицата.

Такова е известието на Софроний. Разказаното тук видение станало много години след преставянето на свети Лъв, тъй като свети Евлогий живял много по-късно, именно при царуването на императорите Маврикий и Фока, докато свети Лъв, папа Римски, починал много преди това, при царуването на своя съименник, цар Лъв Велики.

Ето какво е известно за последните дни от живота на свети папа Лъв:

Като достигнал дълбока старост и наближил края на земния си живот, на него било известено от Бога, че е получил опрощение на своите човешки немощи. Това станало при следните обстоятелства: папа Лъв прекарал четиридесет дни в молитва и пост при гроба на свети апостол Петър, умолявайки светия апостол да измоли от Господа да му прости прегрешенията; след четиридесет дни му се явил свети апостол Петър и казал:

- Аз се молех за тебе и всичките ти грехове са простени, освен онези, които си извършил при хиротония на другите на свещени степени. Ти трябва да отговаряш само за това: законно ли си ръкоположил някого, или не.

След като му било известено това, свети Лъв усилил молитвите си, удвоил поста си, умножил милостините си, викайки със съкрушено сърце дотогава, докато не получил утехата на пълното опрощение. След това, като се подготвил както е необходимо за изхода си от този свят, той предал святата си душа в Божиите ръце и се присъединил към лика на починалите преди него светии, велики иерарси и учители; сега заедно с тях той предстои пред престола на Христа, нашия Бог, на Когото се покланяме и Когото славим с Отца и Светия Дух во веки. Амин.

Тропарь святителя Льва, папы Римского

глас 8

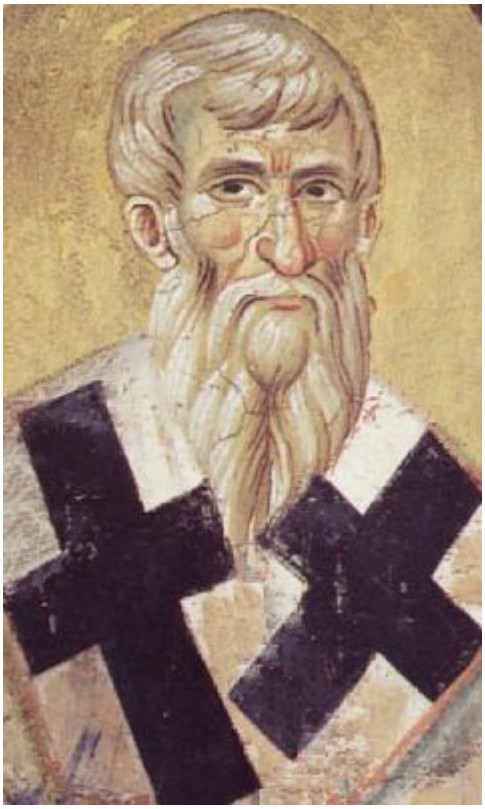
Православия наставниче, благочестия учителю и чистоты, вселенныя светильниче, архиереев Богодухновенное удобрение, Льве премудре, ученьми твоими вся просветил еси, цевнице духовная. Моли Христа Бога спастися душам нашим.

Кондак, глас 3:

На престоле славне священства сед, и львов уста словесных заградив, догматы богодухновенными честныя Троицы озарил еси свет богоразумия твоему стаду: сего ради прославился еси, яко божественный таинник Божия благодати.

(Седнал на славния престол на свещенството и заградил устата на словесните лъвове, чрез боговдъхновените догмати на честната Троица си озарил със светлината на богоразумието твоето стадо: затова си се прославил като божествен таинник на Божията благодат.)

В памет на светия наш отец Флавиан Изповедник, патриарх Цариградски († 449-450 гг.)

Свети Флавиан Изповедник, патриарх Цариградски. Фрагмент от стара стенопис. Света Гора-Атон

Свети Флавиан отначало бил съдопазител и презвитер в съборната Константинополска църква; по-късно, след преставянето на светейшия патриарх Прокъл, за своя непорочен и богоугоден живот, той бил възведен на патриаршеския престол. Това било при царуването на Теодосий Младши и сестра му Пулхерия. При царя имало един евнух, на име Хрисафий, изпълнен с лукавство и злоба; мъдрувайки еретически и знаейки, че Флавиан е благочестив и твърдо се придържа към православната вяра, Хрисафий не го обичал и по всякакъв начин се противял на поставянето на светеца за патриарх. Когато, въпреки противодействието му,

свети Флавиан станал патриарх - Хрисафий започнал да търси повод да му причини зло. Той бил много изкусен в лукавите си дела, защото се ползвал с благоразположението на царя и имал голяма власт.

Възползвайки се от влиянието си върху царя, Хрисафий скоро намерил повод да възбуди недоволството му срещу светия патриарх. Според свидетелството на църковния историк Никифор, той научил царя да поиска от свети Флавиан, като новопоставен патриарх, дар за себе си, достоен за царския му сан. Тогава светейшият Флавиан направил хлябове от чисто брашно и изпратил за благословение на царя този дар, наистина достоен за ръката на царя. Но Хрисафий отхвърлил хлябовете, като казал, че патриархът трябвало да изпрати на царя не хляб, а злато. Светейшият патриарх отговорил чрез пратениците, че няма такъв дар.

- Аз нямам злато - казал той, - защото съм презрял всички съкровища на този свят. Нима трябва да дам нещо от църковните съкровища? Но църковното сребро и злато принадлежи на Бога и не бива да се дава на никого, освен на бедните - което трябва да е добре известно и на самия Хрисафий.

Впоследствие, както добавя църковният историк Евагрий, когато Хрисафий започнал настойчиво да желае изпращането на скъпоценен подарък, патриархът му изпратил няколко златни съсъда, които взел от олтара; с този подарък той искал да посрами Хрисафий и да изобличи неговата ненаситна страст към златото. Хрисафий изпаднал в силен гняв и започнал да настройва царя срещу патриарха, казвайки му, че новопоставеният патриарх се надсмива над неговото могъщество. Но този коварен царедворец не могъл да причини голямо зло на патриарха, тъй като благочестивата царица Пулхерия, сестра на император Теодосий, която тогава

управлявала цялото Гръцко царство, покровителствала патриарха, защищавайки този невинен и свят мъж. Тогава Хрисафий започнал да крои козни и против благочестивата Пулхерия, въоръжавайки по коварен начин срещу нея царица Евдокия, както подробно се разказва за това в житието на света Пулхерия. Хрисафий постигнал дори това, че сестрата на царя била отстранена от царския дворец и лишена от власт. Това станало по следния начин: цар Теодосий, по съвета на своята съпруга Евдокия и Хрисафий, пожелал патриархът да убеди сестра му да приеме монашеско пострижение, надявайки се по този начин да я отстрани от царската власт. Затова при царя тайно бил свикан съвет, където бил поканен и светейшият патриарх; на съвета патриархът дал вид, че ще изпълни желанието на царя, но в сърцето си не го одобрявал, тъй като смятал за несправедливо отстраняването от управлението на Гръцката държава на Пулхерия, която се отличавала с премъдрост, благоразумие, целомъдрие и святост, и заменила майката на царя, когато в детството му родителите му починали, и освен това се явявала защитница на благочестието и мъдра управителка на държавата. Уважавайки и почитайки Пулхерия, свети Флавиан тайно ѝ съобщил за всичко, което станало на съвещанието. Тогава благочестивата сестра на царя, като разбрала за враждата на царицата и Хрисафий и видяла намеренията на брат си, напуснала царските палати и града и се отдала на уединено безмълвие. След това лукавият Хрисафий, изчаквайки благоприятно време, започнал отново да крои козни срещу светейшия патриарх, настройвайки срещу него самия цар и казвайки, че той не е запазил царската тайна и поддържа страната на Пулхерия, а не на царя. Защото скоро всички узнали, че патриархът е съобщил на Пулхерия за намерението на царя. Така Хрисафий постигнал това, че царят започнал твърде много да се гневи на патриарх Флавиан.

По това време в Цариград живеел архимандрит Евтихий, получил печална известност със своето богохулно учение, тъй като той сливал двете естества в нашия Господ Иисус Христос - Божественото и човешкото - в едно. Този Евтихий бил духовен отец на Хрисафий, понеже бил негов възприемник при светото Кръщение. Светейшият патриарх Флавиан, като свикал поместен събор в Константинопол, призовал на него Евтихий, за да изкаже пред всички своето изповедание. Но Евтихий не искал да дойде на събора, измисляйки различни предлози за своето нежелание: ту твърдял, че не може да излиза от своя манастир, като от гроб, защото е дал обет за това, ту казвал, че е стар и много болен. Но светейшият патриарх отново изпратил при него архимандрити, презвитери и дякони, с любов го канел на събора, по всякакъв начин му съдействал за неговото разкаяние, искал той пред всички да отхвърли еретическото мъдруване и да се присъедини към светата православна Църква, надявайки се, че другите, следвайки неговия пример, ще оставят своето заблуждение и ще се обърнат към истинната вяра. Едва след многократни призиви Евтихий се съгласил, и то неохотно, да дойде на събора. Отивайки на събора, той първо се отбил в царските палати, търсейки защита и помощ от царя. Чрез Хрисафий той измолил от царя да изпратят заедно с него на събора избрани сановници и няколко воини. Царят изпратил с Евтихий патриция Флоренций и други сановници и воини. Така Евтихий отишъл на събора като на някаква битка, заобиколен от воини и царски сановници. Последните изпратили да кажат на отците на събора:

- Ние и сами няма да дойдем на събора, и на Евтихий няма да дадем да дойде, ако предварително не ни обещаете, че ще го пуснете свободен от събранието.

Събралите се на събора отци дали своето обещание. Когато Евтихий застанал пред събора, първо били прочетени неговите

книги, изпълнени с еретически догмати, които той изпращал по различни манастири и с това склонил мнозина към своето пагубно заблуждение. После, след дълги извъртания на Евтихий, отците на събора го принудили устно да изкаже своето изповедание. Той казал:

- Изповядвам, че нашият Господ Иисус Христос преди Своето въплъщение имал две естества, но след въплъщението в Него станало едно естество.

Тогава отците, които били на събора, настояли той да прокълне своето еретическо мъдруване и да приеме православните догмати, но той отказал това пред лицето на целия събор, на който присъствали тридесет и двама епископи, двадесет и трима архимандрити и множество презвитери и дякони. Тогава светейшият Флавиан и всички свети отци, присъстващи на събора, низвергнали Евтихий от свещен сан и написали следната грамота:

“Евтихий, който някога е бил презвитер и архимандрит, в предишните си писания и в сегашното си устно изповедание показа, че споделя ереста на Валентин и Аполинарий; неотклонно следвайки заблуждението на тези еретици, той не послуша нашето увещание и не приемайки истинното учение, отказа да следва правите догмати. Затова ние, плачейки и стенейки за неговата крайна гибел, решихме в името на нашия Господ Иисус Христос, Когото той хули, да го отлъчим от иерейски сан, от началство над манастира и от общение с нас. Това да бъде известно на всички, които след това ще беседват с него или ще го посещават; нека тези хора знаят, че ще си навлекат наказание и ще се подложат на отлъчване, задето не са се отклонили от неговите заблуждения.”

Тази грамота подписал Флавиан, епископ на новия Рим, както и всички останали епископи и архимандрити.

Бидейки низвергнат, Евтихий търсел подкрепа при царския двор, тъй като влиятелният Хрисафий много му помагал във всичко. Този лукав евнух имал люта ярост и гняв към светейшия Флавиан; той всякак се стараел да свали от престола светия архипастир, защото с това искал да отмъсти и за Евтихий, и особено да причини неприятности на Пулхерия, уважаваща свети Флавиан. Възползвайки се от своето влияние върху царя, което било толкова голямо, че можел да върши всичко, каквото му е угодно - Хрисафий написал послание до александрийския патриарх Диоскор, човек, способен на всякакво зло, опитен в коварството, отличаващ се със своето нечестие; в своето послание Хрисафий се стараел да въоръжи Диоскор против Флавиан, поверил Евтихий на неговото покровителство и му обещал голяма милост от царя. Писмото било написано от името на царя, от което Хрисафий заповядвал на александрийския патриарх, като събере които иска от подвластните му единомислени епископи, по-скоро да отиде в Ефес и там да свика вселенски събор относно догматите на вярата, защото Флавиан внася в църквата някои еретически мъдрувания и смущава вярващите. И така - писал Хрисафий, - нека Диоскор разгледа на събора цялото дело и да низвергне Флавиан, а Евтихий, ако се окаже невинен, да освободи от съборната клетва и да възстанови в сана му. Хрисафий привлякъл на своя страна Евтихий и царица Евдокия, така че и тя помагала на еретика против Флавиан. А Диоскор, като взел със себе си повече от десет единомислени на него епископи и някой си архимандрит на име Варсума, придружен от 1000 монаси, пристигнал в Ефес. Тук, по заповед на царя, бил свикан събор под председателството на Диоскор, на който присъствали 128 епископи, събрали се от различни страни; на този събор пристигнал и светейшият Флавиан, призован тук на съд. Царят, и по-точно Хрисафий от името на царя, написал послание до комита Елпидий и до други комити, които били там с войска, да не допускат на събора онези

епископи, които, заедно с Флавиан, са осъдили Евтихий на поместния събор, състоял се в Константинопол, и са се подписали под грамотата за низвергването му.

Когато се събрало това лукаво сборище, председателствано от Диоскор, излязъл Евтихий и подал написаното от самия него изповедание на вярата, където изложил своето еретическо учение, изкусно прикрито с двусмислени изрази. Още щом Евтихий завършил четенето на своето изповедание на вярата, сред участниците в събора се надигнали разногласие и шум: едни защищавали Евтихий и утвърждавали, че той е невинен, тъй като право изповядва светата вяра, други стояли зад Флавиан; но последните били малко, защото всички били обикнали повече тъмнината, отколкото светлината, и лъжата повече от истината, стараейки се да угодят на земния цар, а не на небесния. Защото цар Теодосий, макар и да бил благочестив, като човек съгрешил поради незнание, не разбирайки коварството на Евтихий, Диоскор и Хрисафий. А последният постоянно и лукаво лъжел пред царя, старайки се да улови душата му в коварните си мрежи. В своето незнание Теодосий смятал еретиците за православни и доверчиво се вслушвал в лъжите, приемайки ги за истина, защото неговата мъдра сестра, блажената Пулхерия, вече не била до него. И така, след дълги разногласия и спорове, страната на противниците на истинното православие надделяла. Беззаконното сборище провъзгласило догмата, че в Христос има не две естества, а едно, и обявило Евтихий за невинен и правовярващ, докато той в действителност бил еретик; а правоверния и благочестив патриарх Флавин съборът несправедливо осъдил като еретик, и дори не му било позволено да говори в своя защита. Председателстващият събора александрийски патриарх Диоскор го обявил за низвергнат от сан, лишен от светителство, иерейство и всяка духовна власт, и за това било

съставено писмено постановление. Като връх на всичко, на този беззаконен събор било решено да изпратят светия патриарх на заточение. Тогава станал Онисифор, епископ Иконийски, и заедно с други епископи, убедени в невинността на Флавиан, се докоснал до коленете на Диоскор и започнал да го моли:

- Не изпълнявай своето намерение, честнейши отче, защото Флавиан със сигурност не е направил нищо, което да е достойно за низвергване; ако е необходимо, накажи го, но не го низвергвай.

Диоскор станал от престола, застанал на високото място пред трона и казал:

- Дори ако ме заплашваха и езика да ми отрежат, не бих променил присъдата.

Тогава приближеният на Диоскор архимандрит Варсума гръмко възкликнал:

- Който изповядва, че в Христос има две естества, да бъде разсечен на две.

Когато епископите започнали да молят Диоскор да не посяга на Флавиан, председателят попитал:

- Къде са комитите?

И комитите, начело с Елпидий и с много войска, веднага влезли в църквата и донесли железни вериги, приготвени за свети Флавиан; заедно с воините влезли и монасите на Варсума. Тогава епископите гръмко заявили:

- Варсума е разбойник, разруши цяла Сирия и доведе и срещу нас своите монаси. Варсума е разбойник, анатема на Варсума!

А Варсума викал:

- Да се убие еретикът Флавиан, да се убие!

В безумно дръзновение нечестивците се устремили срещу светеца и започнали да му нанасят побои, едни с ръце, други с пръчки. Дори самият Диоскор се нахвърлил на Флавиан, повалил го на земята и го тъпчел с крака; така те го били известно време, а след това, едва жив, му сложили вериги. Диоскор принуждавал всички епископи да подпишат грамотата за низвергването на Флавиан. Поддръжниците на Диоскор я подписали веднага; а онези от епископите, които виждали извършващата се пред тях несправедливост и разбойничество, не се съгласявали да подпишат тази грамота; тогава въоръжените войници, наредени около църквата, не ги пускали да излязат от нея; монасите на Варсума яростно крещели и ги ругаели. И държали тези епископи в църквата до среднощ, докато накрая те против волята си подписали тази грамота, бидейки заплашвани. Така завършило това безбожно сборище, известно в историята под името “разбойнически събор”.

А светият Христов изповедник Флавиан, на третия ден след като претърпял жестоки побои, предал святата си душа в ръцете на Господа, за Когото невинно пострадал, подобно на Авел, и така, вместо изгнание, се преселил на небесата. На негово място за патриарх на Константинопол бил избран Анатолий.

След известно време злите дела и коварството на Хрисафий били изобличени и той бил изгонен безчестно от царските палати и загинал с безславна смърт; царица Евдокия, негова съучастница, изплашена от гнева на Теодосий, отишла в Иерусалим. След това сам царят убедително и дълго молел света Пулхерия, своята сестра, да се върне в двореца и както преди да му помага в държавните дела; изпълнявайки

желанието на брат си, светицата се върнала от своето уединение. Скоро след това, като поела в ръцете си управлението, света Пулхерия се погрижила да възстанови православното учение, както и честта на защитниците на православието. Мощите на светия Христов изповедник Флавиан тя пренесла с голяма чест в Константинопол. Диоскор и Евтихий, предадени на проклятие на Четвъртия Вселенски събор, състоял се в Халкидон, навлекли върху себе си вечна гибел. А Христовата църква, над която не могли да надделеят портите адови, процъфтявала, прославяйки Христа, в две естества, неслитно и неразделно познаваем, възхваляван и превъзнасян с Отца и Светия Дух во веки. Амин.

В памет на свети Агапит Изповедник, епископ Синадски (IV в.)

Свети Агапит Изповедник, епископ Синадски. Фрагмент от миниатюра в стара ромейска минология

Преподобни Агапит се родил в Кападокия, при царуването на императорите Диоклетиан и Максимиан. Родителите му били християни. Още в младите си години той приел монашество и постъпил в един от манастирите в своята родина, където се подвизавали повече от хиляда монаси. Като усвоил от тях добрите монашески навици, преподобният скоро станал изкусен изпълнител на Господните заповеди. Той така ревностно се подвизавал в пост, бодърстване и молитва, че предизвиквал удивление у всички и за строгите си подвизи се ползвал с всеобща любов в обителта. Той носел дреха от дървена кора, нерядко в продължение на 80 дни се хранел с пепел вместо хляб, отказвал се от сън и почитайки и наричайки всички монаси от обителта свои господари, се стараел да им бъде полезен с различни услуги. За такива подвизи Господ удостоил преподобния с дара на чудотворството. Веднъж с молитвата си умъртвил змия, а след това изцелил една девица, която страдала от тежка болест.

Император Ликиний, като узнал, че преподобният Агапит притежава голяма телесна сила, заповядал да го вземат от обителта и против волята му го причислил към своите воини. Изпълнявайки задълженията на военната служба, преподобният не оставял и монашеските подвизи, и се удостоил с Божията благодат само с появяването си да лекува мъчителни припадъци. Освен това той чудесно изцелявал различни болести не само при хората, но и у конете, воловете и други животни. По това време Ликиний повдигнал гонение срещу християните и когато славните мъченици Виктор,

Доротей, Теодул, Агрипа и много други, по негова заповед, били подложени на жестоки мъчения заради вярата в Христа, в тяхното число пожелал да бъде и преподобният Агапит. След като те приели мъченическа смърт за Христа, преподобният бил ранен с копие, но Господ запазил живота му, за да спаси впоследствие мнозина.

Скоро Ликиний умрял и по Божия воля властта над цялата Римска империя поел император Константин Велики. Сред служещите на императора имало и един любим негов слуга, който бил обладан от нечист дух. Като узнал за преподобния, императорът го повикал при себе си, довел болния слуга и умолявал да го изцели. Преподобният се помолил и слугата на часа получил изцеление. Императорът пожелал да награди светеца, но той не искал никаква друга награда, освен да му бъде позволено да остави военната служба и да се върне към обичания от него монашески живот. Императорът му оказал съдействие за това и той, като оставил воинското звание, се върнал в същата обител, където се подвизавал и преди.

След известно време епископът на Синад повикал преподобния при себе си и против желанието му го ръкоположил в презвитерски сан, скоро след това починал. Тогава по Божия воля и по избора на духовенството и народа свети Агапит бил поставен за епископ Синадски. С приемането на епископски сан преподобният бил удостоен от Господа с дар на прозорливост. Този дар се открил в следните случаи. Една жена, като чула за новопоставения епископ, веднъж дошла при него, за да получи благословение. Когато застанала пред светителя, той разказал всичко, което се е случило с нея през целия живот, започвайки от детството, при това ѝ дал наставление, и тя си отишла с твърдото намерение да живее благочестиво. След това преподобният изобличил в обезчестяване на девица слугата на един дякон от град Ираклия, когато той дошъл при него да иска благословение.

Притежавайки дара на прозорливост, преподобният вършел и чудеса. Така веднъж при него дошъл епископът на град Силандея и му съобщил, че минаващата близо до града река през зимните месеци става толкова пълноводна, че залива нивите и полята и унищожава посевите. Тогава преподобният се помолил на Бога и реката започнала да тече в друга посока. Свети Агапит извършил и множество (повече от сто, както съобщава написаното за него) други чудеса, изцелявайки със словото си обхванати от припадъци, с докосване с ръка и дори със сянката на тялото си. Като завършил своя благочестив и богоугоден живот, преподобният в дълбока старост починал в Господа, нашия Спасител Иисус Христос.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017